SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. Zondag 30 October. No. 44.

PARAMARIBO, 29 OCTOBER 1859.

Ll. Donderdag avond ontstond er brand in eene matrozenpont, liggende nabij de oude *Vischmarkt.* — Door tijdig aangebragte hulp heeft men gelukkig den brand gebluscht.

Mail - nieuws.

De Koloniale schroefboot *Vice Admiraal Rijk* op Woensdag alhier aangekomen, heeft ons de volgende berigten tot 29 September jl. aangebragt.

Woensdag 13n. Sept. is de gewone vergadering der Staten-Generaal gesloten, door de volgende rede, namens Z. M. den Koning door den Minister van Binnenlandsche Zaken uitgesproken:

»MIJNE HEEREN!

»De vergadering der Staten-Generaal, wier sluiting mij is opgedragen, was belangrijk door de gewigtige voorstellen, gedurende haren loop aan uw onderzoek onderworpen.

»Werd de behandeling van sommige dier voorstellen niet ten einde gebragt, er mag worden gewezen op het tot stand komen van onderscheidene zeer noodige of allezins nuttige wetten. Het zal genoeg zijn te noemen de wet tot herziening der tabel bedoeld bij art. 99 der kieswet, die tot afschaffing der slavernij in Nederlandsch Oost-Indie, die tot verbetering van het regt van successie en van overgang bij overlijden, die tot regeling van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, die tot regeling van de loodsdienst der zeeschepen, die tot voorziening in het beheer van kapitalen en uitkeeringen, waarmede de voormalige wees- en momboirkamers waren belast, en die op het gebruik der spoorwegen.

»De oorlog in een deel van Europa ontstaan, bragt eenige stoornis in den gang uwer werkzaamheden en was oorzaak dat uwe toestemming tot buitengewone uitgaven ten behoeve van 's lands verdediging werd gevraagd. Getrouw aan uwe roeping ter verschaffing van de voor die verdediging noodige middelen mede te werken, waart gij bereid de gevraagde toestemming te verleenen.

»Moge de sedert herstelde vrede u de gelegenheid openen in de volgende zitting te volbrengen wat in deze onafgedaan is gebleven.

»In naam des Konings sluit ik deze vergadering van de Staten Generaal."

Maandag 19 September jl. opende Z. M. de Koning persoonlijk de gewone Vergadering der Staten-Generaal met de volgende Troonrede:

MIJNE HEEREN!

«Bij het weder openen uwer vergadering, mag ik u de verzekering geven van mijne goede verstandhouding met de buitenlandsche Mogendheden. Ik ontvang van alle Regeringen betuigingen van vriendschap.

«Onze binnenlandsche aangelegenheden geven stof tot tevredenheid en hoop op vooruitgang.

In de onderscheidene takken van het algemeen bestuur, in het bestuur van gewesten en gemeenten heerscht orde, gepaard met de handhaving van de burgerlijke en godsdienstige vrijheden der ingezetenen.

De middelen, door de wet mij verleend tot versterking onzer weerbaarheid, worden nuttig aangewend. Uwe gezindheid om daartoe mede te werken, de vaderlandsliefde van mijn volk, onlangs weder gebleken in de bereidwillige opkomst der dienstpligtigen, en de uitmuntende geest, dien zee en landmagt bestendig doen blijken, geven mij het vaste vertrouwen, onder alle omstandigheden de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks te zullen kunnen beweren.

«Op het gebied van kunsten en wetenschappen behoudt Nederland eervol zijne plaats.

«De landbouw, voorgeligt door wetenschap en ervaring, gaat voort nuttigge verbeteringen in te voeren.

«Deze bron der nationale welvaart vloeide dit jaar niet zoo mild, als het bitzigt had doen hopen. Voor het gemis echter van een' buitengewone oogst heeft overvloed van veevoeder eenige vergoeding geschonken.

«In weerwil van den nadeeligen invloed, dien iedere oorlog uitoefent, was de handel niet minder levendig, en mogten andere takken van nijverheid zich in een ruim vertier verheugen. Scheepsbouw en reederijen hebben nog te kampen met de bezwaren, die hunnen bloei en hunne uitbreiding ook in het vorig jaar tegenhielden.

«De opbrengst van 's Lands gewone middelen is voldoende.

«De toestand der schatkist zal gelegenheid schenken om met kracht de hand te slaan aan de uitvoering van groote werken van algemeen nut. Betrekkelijk den aanleg van spoorwegen zullen u onverwijld op nieuw voorstellen worden gedaan.—Voor den aanleg van een korteren waterweg van de hoofdstad naar de Noordzee zal mede uwe toestemming tot het beschikken over 's Rijks geldmiddelen gevraagd worden. Door deze kostbare ondernemingen zullen zoo aanmerkelijke lasten op de toekomst gebragt worden, dat het raadzaam zijn zal aan de vroegere voornemens tot wijziging van het bestaande belasting stelsel, voor zoover daaruit eene vermindering der gewone inkomsten van den Staat zou voortvloeijen, geen gevolg te geven, dan nadat de omvang bekend zal zijn der uitgaven, die voor groote werken worden gedaan.

»Intusschen gedoogt de ruimte der in de schatkist beschikbare middelen, met schulddelging [illegible] zal daarvoor een wetsontwerp worden voorgelegd.

«Wanneer ik den hoogst bevredigenden toestand van 's Lands geldmiddelen dankbaar erken en overweeg, dat die grootendeels de vrucht is der voordeelen door de Oost-Indische bezittingen van het Rijk opgeleverd, dan besef ik niet minder mijne roeping om den bloei en de verdere ontwikkeling dier bezittingen te bevorderen. De offers, tot dat einde en tot handhaving van het gezag aldaar vereischt, worden met geene karige hand gebragt.

«Mogt dit gezag bedreigd worden dan reken ik niet alleen op mijne zee- en land magt, die bij Djambi en Retch haren moed en haar beleid zoo schitterend hebben aan den dag gelegd, maar ook op de vaderlands liefde van het in Indië gevestigde deel van het Nederlandsche Volk. De moordtooneelen van Bandjermassin zullen niet ongestraft blijven en de onderwerping van Boni zal met kracht worden voortgezet.

«In de West-Indische koloniën heerschten rust en orde. Het onderzoek van het wets voorstel tot afschaffing der slavernij aldaar, heeft in uwe vorige zitting tot geene afdoening mogen leiden. Eerlang zal een gewijzigd ontwerp aan uwe beraadslagingen worden onderworpen.

«Uwe werkzaamheden, Mijne Heeren! zullen weder menigvuldig zijn. Nieuwe wetsontwerpen zullen aan uw onderzoek worden voorgesteld, en de gelegenheid zal u gegeven worden de behandeling te hervatten van andere, wier afdoening de tijd in uwe vorige zitting niet heeft toegelaten.

«Moge de taak die u wacht door u voleindigd worden onder den zegen van den Almagtige, bij het behoud van rust en vrede tot heil van het Vaderland!

»Ik verklaar de gewone Vergadering van de Staten-Generaal te zijn geopend.»

Het adres, door de Eerste Kamer aangenomen tot antwoord op de troonrede luidt als volgt:

SIRE!

1. De Eerste Kamer der Staten-Generaal stelt hoogen prijs op Uwer Majesteits verzekering, dat de betrekkingen van Nederland met de buitenlandsche Mogendheden van goede verstandhouding en vriendschap getuigen.

2. Zij waardeert de gunstige verschijnselen, die zich in de binnenlandsche aangelegenheden voordoen, en daardoor orde in het bestuur, gepaard aan de handhaving van wettige vrijheid.

3. Zij deelt in Uwer Majesteits vertrouwen dat de uitmuntende geest van zee- en landmagt, ondersteund door de vaderlandsliefde van het volk, steeds de noodige kracht zal geven tot behoud van de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks.

4. Het is der Kamer hoogst aangenaam te vernemen, dat Nederland op het gebied van kunsten en wetenschappen eervol zijne plaats behoudt.

5. Met belangstelling slaan ook wij de vorderingen van den landbouw gade. De oogst van dit jaar moge niet beantwoord hebben aan de verwachting, het is evenwel bemoedigend, dat de opbrengst van den bodem niet voor alle gewassen ongunstig is geweest.

6. Hebben scheepsbouw en reederijen nog steeds met bezwaren te kampen, te aangenamer is het van Uwe Majesteit te mogen vernemen, dat handel en nijverheid, ondanks nadeelige omstandigheden, een ruim vertier genoten.

7. Wij verheugen ons dat in den toestand onzer geldmiddelen veel stof tot tevredenheid is gelegen. De Kamer zal met naauwgezetheid de voorstellen overwegen, die den aanleg van groote werken van algemeen nut, en daaronder het gewigtig onderwerp der spoorwegen zullen bevatten.

8. Met Uwe Majesteit erkennen wij, dat eene wijziging [illegible] het belastingstelsel, waaruit vermindering der [illegible] inkomsten van den Staat moet voortvloeijen, [illegible] dan overwogen kan worden, wanneer om[illegible] uitgaven, voor groote werken vereischt, zal [illegible].

Tot schulddelging zijn wij [illegible] mede te werken.

9. Gaarne stemmen wij toe, dat hoe ruimer de bronnen van inkomsten uit onze Oost-Indische bezittingen vloeijen, des te dringender zich de pligt doet gevoelen, om aan den bloei, de ontwikkeling en de veiligheid dier bezittingen geen karige offers te brengen.

Mogt het gezag aldaar bedreigd worden, dan stellen wij met Uwe Majesteit vertrouwen in den moed en het beleid van de zee- en landmagt en in de vaderlandsliefde van de in Indië gevestigde Nederlanders.

10. De afschaffing der slavernij in de West-Indische kolonien verdient levendige belangstelling. Het onderzoek dezer Kamer van het te verwachten gewijzigd ontwerp zal daarvan de blijken dragen.

11. Moge de zegen des Allerhoogsten rusten op de regering van Uwe Majesteit en op het werk dat ons te wachten staat, en het Vaderland bij rust en vrede daarvan ruime vruchten inoogsten.

De Eerste Kamer is daarna, tot nadere bijeenroeping, gescheiden.

De nieuw benoemde President der Tweede Kamer Mr. G C J. van Reenen aanvaarde zijne waardigheid met de volgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

„Is er altijd iets indrukwekkends in den aanvang van een nieuw tijdvak gelegen, hoeveel te meer, wanneer het vooruitzigt bestaat dat gewigtige gebeurtenissen binnen zijne grenzen zullen plaats vinden.

„De thans geopende vergadering der Staten-Generaal schijnt zoodanig tijdvak te zullen wezen. Wanneer wij toch een blik terugwerpen op hetgeen in de vorige zitting werd voorbereid, en het oog vestigen op de toezeggingen ons door onzen geëerbiedigden Koning gedaan, dan mogen wij vertrouwen dat het oogenblik nabij is, waarop wij geroepen zullen worden tot het nemen van een besluit in verschillende zaken, waarvan de regeling door een groot deel der natie met gespannen verwachting wordt te gemoet gezien.

„Laten wij dus, Mijne Heeren, met ijver en warme belangstelling onze gewigtige werkzaamheden hervatten, en mogen de beraadslagingen die gevoerd, en de besluiten, die genomen zullen worden, steeds de blijken dragen van onzen vurigen wensch om, met al ons vermogen, het welzijn van het vaderland te bevorderen.

„Wilt gij de taak van mij Uwen voorzitter, door Uwe welwillende medewerking verligten, vroeger mogt ik die in ruime mate ondervinden en ik waardeer het voorregt om U daarvoor mijn dank te kunnen betuigen, evenzeer als voor de onderscheiding, die gij mij op nieuw hebt geschonken.

„Het zal, weest daarvan overtuigd Mijne Heeren! mijn ernstig streven zijn, mij het vertrouwen des Konings en het Uwe waardig te maken.

„Ik verklaar het voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden."

— Z. M. heeft benoemd tot Kommandeur der Orde van den Ned. Leeuw, de Generaal Majoor C. P. SCHIMPF, oud Gouverneur der Kolonie Suriname.

Voorts tot 1ste Luitenant bij het Batt. Jagers in West-Indie, de 2de Luitenant J. F. A. VAN ROSEVELT.

— Den 15den September is te Velp, nabij Arnhem overleden, de Heer Mr. P. FIERE SMEDING, oud President van het Geregtshof in Suriname, Lid van den Raad der Gemeente Haarlem en Regter plaatsvervanger in de Arrond Regtbank aldaar.

— Uit Parijs luiden de berigten aldus:

Zaturdag 17 September.

—De Prins v. Metternich, die gister avond alhier werd verwacht, zal eerst heden avond in de hoofdstad aankomen. De Oostenrijksche gezant zal waarschijnlijk morgen of Maandag naar Biarritz vertrekken. Het schijnt dat aldaar eene soort van congres zal worden gehouden, zamengesteld uit den Koning der Belgen, Lord Cowley, Prins Richard v. Metternich, den Russischen gezant en den Heer Walewski. Het is dus waarschijnlijk, dat men eerstdaags tot eenig besluit komen [illegible] ten aanzien van de Italiaansche [illegible] de hoop, dat dit besluit [illegible] lievenden geest zal ademen. In goed onderrigte kringen wordt verzekerd, dat vooral de zaak der hertogdommen in deze bijeenkomst zal worden geregeld. Alle diplomaten, welke er aan deel nemen, zijn van bepaalde instructien en van eene uitgestrekte volmagt voorzien. De voornaamste rol in deze bijeenkomst spelen Frankrijk en Oostenrijk, het eerste vertegenwoordigd door Keizer Napoleon en diens minister van buitenl. zaken, het tweede door den Koning der Belgen, die als bemiddelaar optreedt, en door den Prins v. Metternich. De tegenwoordigheid van den Koning der Belgen in deze vereeniging is van te meer belang, omdat men spreekt van de daarstelling van een onafhankelijk rijk in Italie, met den Graaf van Vlaanderen tot souverein. Aan het herstel der groothertogen schijnt, in de tegenwoordige omstandigheden, niet te kunnen worden gedacht. Zij, die daaromtrent nog twijfel mogten voeden behoeven slechts kennis te nemen van het antwoord, door Keizer Napoleon aan de deputatie uit Modena gegeven. De Keizer heeft namelijk woordelijk het volgende gezegd: «Geen vreemde invloed zal dit land kunnen dwingen om den vervallen verklaarden vorst op zijnen troon te herstellen, dergelijk herstel wordt door ieder onmogelijk geacht.» Dit antwoord heeft hier niemand verwonderd, ieder weet, dat de Keizer de opofferingen, ter wille van de Italiaansche onafhankelijkheid gebragt, op hare regte waarde schat en het bloed niet nutteloos zal hebben doen vergieten.

— Onlangs is alhier het volgende proces gevoerd, dat in den tegenwoordigen tijd niet onbelangrijk mag worden geacht.

Den 18 September 1858 hadden de graaf en gravin de Thièvres, bij de Ooster-spoorweg-maatschappij, twee billetten genomen voor eene reis door het groothertogdom Baden en Zwitserland, met vrijheid van verblijf in de verschillende steden, langs de lijn van den spoorweg gelegen. Deze billetten waren voor eene maand gangbaar. Des avonds van den 13den October, te Schaffhausen aangekomen, dacht de Heer de Thièvres den volgenden morgen de stoomboot te nemen en liet in de bureaux

van vertrek van den Zwitserschen spoorweg de kist inhoudende de bagage van Mevrouw de Thièvres. Den volgenden dag werd de kist geopend teruggezonden, het slot gebroken en al de toilet-voorwerpen, welke zij inhield, waren door elkander, bevuild en beschadigd. De Heer de Thièvres deed onmiddellijk zijne aanklagt en een onderzoek had dadelijk plaats. De feiten waren bewezen, doch de geëmploijeerden van den spoorweg beweerden, dat de koffer slecht gesloten was en hij van zelven opening, en dat de voorwerpen door de reis zelve of wel door de overhaasting, met welke de Heer de Thièvres onderzoek gedaan had naar den inhoud van den koffer, konden beschadigd zijn; het scheen hun onmogelijk toe, dat er eene poging tot diefstal in hun bureau had plaats gehad en daarenboven constateerde men ook niet het verdwijnen van eenig voorwerp. De Heer de Thièvres, van zijnen kant, bevestigde dat, toen hij den vorigen dag zijne kist, volgens het gebruik der reizigers, welke zich in de stad slechts eenige uren ophouden, achter liet, zij goed gesloten was en de voorwerpen allen frisch en goed geconserveerd waren, dat het eene moeijelijke zaak was om uit te leggen, doch waarvan hij herstel moest hebben. De inventaris der bedorven goederen bewees inderdaad, dat de waarde der goederen in hunne frischheid bestond; het was al wat eene elegante dame kan medenemen voor een verblijf in Baden: vijf hoeden van verschillenden vorm, zijden en gazen kleederen, bloemenkapsels van Hattier, confections van Aurelly, alsmede de onontbeerlijke crinolines, die zelfs hare gebroken veeren hadden. Deze bekrachtigingen weerhielden Mijnheer en Mevrouw de Thièvres gedurende twee dagen te Schaffhausen en dit werd voor hen eene nieuwe oorzaak van schade. Inderdaad, toen zij te Zurich aankwamen voor de stoomboot op Horques, was de dienst veranderd en de biljetten te Parijs genomen niet meer gangbaar; zij waren dus genoodzaakt eene tweede maal hunne plaatsen te betalen. Te Horques was er geene publieke dienst meer naar Lucerne; zij had met de verandering van de boot opgehouden; zij moest dus een particulier rijtuig nemen en betalen. Dit was voor de reizigers een zamenloop van tijd- en geldverlies; te meer daar het tijdstip om te Parijs terug te zijn, gekomen was, men moest dus afzien van het bezoeken van Constans en zijne omstreken, het beklimmen van den Righi, enz. Bij hunne terugkomst te Parijs hebben Mijnheer en Mevrouw Thièvres van de Ooster spoorweg-maatschappij betaling verlangt eener som van 2013 francs, aldus uitgetrokken: 1. voor buitengewone verbeteringen te Solothurn en te Horques 114 francs; 2. voor het beschadigen der toilet-voorwerpen, 1399 francs; 3. voor schaden en interesten, 500 francs. De Ooster-spoorweg-maatschappij heeft zich verzet tegen deze vordering en niet erkend in regten de verantwoordelijkheid van daden van vreemde maatschappijen.

De regtbank der Seine heeft echter beslist, dat de spoorweg-maatschappijen, die met het publiek onderhandelen over het vervoer per trein, of over andere wegen, voor reizigers buiten Frankrijk, heen en terug, in een bepaalden tijd en faculteit van verblijf, verantwoordelijk zijn voor het verlies of de beschadiging der goederen van de reizigers, in de stations der plaatsen van verblijf overgegeven, zelfs al behoorden die stations aan vreemde maatschappijen, en dat hare verantwoordelijkheid ten dezen opzigte is die, welke op de ondernemers der vervoermiddelen drukt, ten gevolge der daden der tusschen-pozen, die zij gebruiken.

De regtbank heeft mitsdien de Ooster-spoorweg-maatschappij veroordeeld tot betaling van 1200 francs schadevergoeding. Dit vonnis is later door het Hof bekrachtigd.

— De berigten uit Noordelijk Italie zijn niet zeer bevredigend. In Venetie schijnt het vuur der omwenteling onder de asch te smeulen en in Lombardije is de gisting zeer groot. De toestand van Midden- en ook van Zuid-Italie laat veel te wenschen over. Te Napels is men zeer beducht voor de naderenden winter en dat wel ten gevolge van de schaarschheid der levensmiddelen. In Calabrie is de ellende reeds zeer groot.

— In brieven uit Italie, alhier ontvangen, worden eenige niet onbelangrijke bijzonderheden medegedeeld nopens den benarden toestand, waarin zich de Oostenrijkers bij het sluiten van den vrede bevonden. De generaal Giulay was genoodzaakt geweest om Verona van zijne kanonnen te ontblooten, ten einde Parma en Piazenca, die naar zijn gevoelen het eerst aan den aanval der Franschen zouden zijn blootgesteld, te wapenen; men beweert zelfs dat kanonnen, welke tot verdediging van eerstgenoemde vesting behoorden, op het slagveld van Solferino zijn gevonden. In Mantua had men slechts voor eene maand aan levensbehoeften, en men berekent dat in dezen stand van zaken de inneming van Venetie, slechts eene maand tijds zou gevorderd hebben. De nieuwe aangelegde vestingwerken van Venetie, vooral die welke men op het zand had moeten bouwen, zouden weinig weerstand hebben kunnen bieden aan de geduchte artillerie der Fransche marine.

— De *Patrie* bevat eene correspondentie uit Turijn, waarin in de stelligste bewoordingen verzekerd wordt, dat Oostenrijk thans aanzienlijke militaire toebereidselen maakt, niet alleen op den linkeroever van de Po, maar ook in Italiaansch Tyrol. Men schat de kosten, aangewend voor de verdedigingswerken in laatstgemeld gebied, op 6,000,000 florijnen. Te Verona en Peschiera heeft de genie ook aanzegging bekomen om buitenvestingwerken op te rigten. In de correspondentie wordt tevens gezegd dat men die krijgstoerustingen van Oostenrijk niet begrijpt op een oogenblik, dat Sardinie zijne troepen de gewone kwartieren laat betrekken en Frankrijk alleen een legercorps in Italie onderhoudt, om de orde te handhaven. Deze handelwijze van Oostenrijk is niet geschikt om de kalmte in de gemoederen te doen terugkeeren.

— Omtrent den arbeid van de conferentien te Zurich, die thans zijn gescherst, kan ik u eenige bijzonderheden mededeelen, op welker juistheid gij staat kunt maken. De vertegenwoordigers van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinie hebben in de eerste plaats beraadslaagd over de grensscheiding tusschen Oostenrijk en Sardinie. Deze laatste mogendheid wilde tot grenslijn hebben de geheele lijn van den Mincio. Oostenrijk daarentegen wenschte de grens van Venetie tot Borgo forto uit te strekken, ten einde zich eene regtstreeksche gemeenschap met de hertogdommen te verzekeren. Men is het niet eens kunnen worden.

Wat kwestie der schuld betreft was men niet gelukkiger. Oostenrijk wilde ten laste van Sardinie brengen 747 millioen francs. Het kabinet van Turijn heeft dit afgewezen, maar daarentegen aangeboden om de vestingen Peschiera en Mantua te koopen. Dit aanbod is echter door Oostenrijk verworpen.

— Ook kan men het niet eens worden over den naam dien Sardinie voortaan zou dragen. Men wilde het noemen Koningrijk van Opper Italie, doch ook hiervan wilde Oostenrijk niets weten, evenmin als van den afstand der IJzeren Kroon aan Koning Victor Emanuel. Het eenige waaromtrent men tot eene beslissing is gekomen, is dat de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Sardinie beide de orde van de IJzeren Kroon zullen kunnen verleenen.

— Er heerscht thans onder de Fransche geestelijkheid eene bepaalde oppositie tegen de ultramontaansche partij. De meest geachte bisschoppen, enz. verklaren zich voor de hervormingen in den Kerkelijken Staat, die door onze regering worden gevorderd. Wanneer de kardinalen in Rome den Paus, gelijk men vreest, aansporen om niet toe te geven, zal het tusschen hen en de Fransche geestelijkheid stellig tot eene breuk komen.

— Het bevestigt zich, dat de Heer Cavour den Keizer te Biarritz zal bezoeken, waaruit men wil opmaken, dat hij ook weder in het Sardinische ministerie zal komen.

— De Heer Emile de Girardin zal wederom als tegenhanger tot de verwachte brochure van de la Gueronnière een werkje uitgegeven onder den titel: *Napoléon III et la France*. Men houdt het overigens voor zeker, dat de brochure van de la Gueronnière wordt geschreven onder de inspiratie van den Keizer.

— Ter beurze van heden beweerde men, dat niet alleen de Keizer van Oostenrijk, maar ook die van Rusland herwaarts zouden komen.

— Gedurende de warmte van den verloopen zomer heeft de Theems voor Londen zoodanige besmettende dampen uitgewasemd, dat vele bewoners in de nabijheid hunne woningen hebben moeten verlaten, de meeste zalen van het nieuwe paleis van Westminster, die op de rivier uitzien, onbewoonbaar zijn geworden, en zelfs typheuse koortsen en de cholera morbus daardoor ontstaan zijn. Een aantal plannen om dit gebrek te verhelpen, zien reeds het licht; onder deze is er een, van den geoloog N. Boubee, dat om zijne oorspronkelijkheid allezins der aandacht waardig is. Hij schrijft namelijk het kwaad aan drie oorzaken toe, aan den kleien leemachtigen bodem, aan de riolen die op de rivier uitloopen, waarvan de inhoud in plaats van afgevoerd te worden, in den bodem wordt opgenomen, en eindelijk aan de tallooze diertjes en planten, die daardoor het aanzijn ontvangen, en bijdragen tot het bederven van het water. Om hierin te voorzien, stelt hij voor den bodem der rivier, als het ware, te bevloeren met eene laag hydraulische kalk, vermengd met keijen en kiesel, ter dikte van 15 a 20 Ned. duimen; men zoude dit mengsel op verschillende punten te gelijker tijd in de rivier moeten laten vloeijen, opdat binnen zeer weinige dagen de geheele operatie kon afgeloopen zijn, ten einde daardoor de verplaatsing der schadelijke insekten te voorkomen en hunne geheele vernieling te bewerkstelligen. De lord-mayor heeft aan den ontwerper doen weten, dat zijn plan in ernstige overweging wordt genomen, en in handen is gesteld van het comité voor de riolen en van Dr. Lesheby, van de gezondheids-commissie der City.

— Betreffende het ongeluk aan boord van de *Great Eastern*, zijn thans meer uitvoerige berigten ontvangen. Het bevestigt zich dat de uitbarsting plaats had door den voorsten schoorsteen, die uit de machinekamer midden door den grooten gala-salon en de daaronder gelegen tusschendeks-kajuit loopt. Om de hitte rondom den schoorsteen te verminderen en kolen te sparen, had men dezen, gelijk op vele stoombooten gebruikelijk is, met een ijzeren omkleedsel of mantel omgeven, welke men hier te land *a feed-pipe casing* noemt. Deze mantel omgeeft den schoorsteen van het benedenste gedeelte van het schip tot boven het dek, en in de ruimte tusschen beiden wordt van boven af door middel van een pomp water gebragt, dat door den schoorsteen langzamerhand verwarmd wordt en van onderen, in den ketel vloeit, die daardoor een hoeveelheid water ontvangt, dat reeds warm is. De voordeelen van deze inrigting zijn dus gemakkelijk te begrijpen, doch het groote nadeel is daarin gelegen, dat de mantel spoedig lek wordt, het water op den grond nederdruppelt en het vuur onder de ketels uitdooft, of wel er wordt in den mantel stoom ontwikkeld, die den geheelen toestel doet springen, als de kraan, waardoor het water wordt uitgelaten, niet behoorlijk in de dienst voorziet. Het laatste is bij de *Great Eastern* het geval geweest. De mantel van den voorsten schoorsteen was met stoom gevuld; hij sprong onder de groote drukking er van op den bodem, verbrijzelde alles in den omtrek, scheurde den schoorsteen beneden en slingerde het bovenste gedeelte er van in de lucht, hetgeen weder op het dek nederviel. Het was eene der vreeselijkste uitbarstingen, welke ooit door den stoom zijn te weeg gebragt. Geen ander schip, zelfs het grootste linieschip, had daaraan weerstand kunnen bieden; het ware uiteengeslagen en binnen weinige minuten gezonken. De *Great Eastern* weerstond echter dien schok; de uitbarsting bleef bepaald tot de ijzeren ruimte, waarin zij ontstond; geen enkele rib, geene enkele plaat geraakte uit haar verband en zoo weinig had de geheele machinerie geleden, dat noch schroef, noch scheprad een oogenblik het werk moesten staken. Behalve de bemanning bevonden zich ongeveer 100 gasten aan boord. Het gezelschap zat Vrijdag namiddag aan tafel, toen het schip op de hoogte van Hastings arriveerde. Om de romantische kust in oogenschouw te nemen, verlieten verscheidene gasten nog voor het dessert de tafel; de overigen volgden hen spoedig naar het dek en aan deze gelukkige omstandigheid hadden zij hun leven te danken. Niet lang nog waren de gasten boven, of het voordek sprong als eene mijn open; de schoorsteen vloog in de lucht; uit de diepte steeg een geweldig gedreun, op, gevolgd door reusachtige stoomkolommen, zoodat niemand tien stappen van zich af kon zien; allen, die zich bij den kapitein op de brug bevonden, stonden als verpletterend en niemand wist wat er gebeurde, toen plotseling een hagel van stukken ijzer, glas en hout op hen nederviel en hen dwong zich te verwijderen. Dit duurde eenige sekonden; toen dreef de stoomkolom eenigzins uiteen en maakte het mogelijk een blik op de plaats des onheils te werpen. Uit de opening, waar de schoorsteen gestaan had, stegen als uit een krater voortdurend stoomkolommen op. Elk, die zijne bezinning niet verloren had, ijlde naar die plek. Kapitein Harrison, de eerste bevelhebber van het schip, greep een touw en liet zich daaraan, midden door rook en stoom, in den grooten salon af. Daar vond hij echter niemand dan zijn dochtertje, dat als een wonder ongedeerd was gebleven. Kapt. Harrison zette vervolgens zijn togt voort, hetgeen echter geen gemakkelijke arbeid was. De kleine dames-salon was vol overblijfselen van aan stuk geslagen voorwerpen; alles was verbrijzeld en vernield. Door de planken, welke op verscheidene plaatsen gespleten waren, kon men naar beneden zien in de ruimte, waar de ketels zijn. De deuren der ketels waren door de uitbarsting uiteengeslagen, de vlammen sloegen naar buiten en dreigden het schip aan te tasten. Doordien er betrekkelijk weinig passagiers en onder deze zoo vele zaakkundigen aan boord waren, was de verwarring minder groot dan bij dergelijke rampen anders gewoonlijk het geval is, ofschoon velen den matrozen reeds smeekten, de booten neder te laten. Doch hoe, indien ook eene uitbarsting in den volgenden schoorsteen mogt plaats hebben, waarvan de mantel gloeijend heet was! De bouwmeester van het schip, de Hr. Scott Russel, deed onmiddellijk, op dit gevaar bedacht, al de stoomkleppen openen en beval de snelheid van het vaartuig te verminderen. Het schip werd verder naar den wal gestuurd, ten einde bij eene onverhoopte tweede uitbarsting meer in het bereik van hulp te zijn, terwijl door middel van de stoompomp ontzagchelijke watermassa's in den brandenden oven werden geworpen. Allen waren druk aan het werk, toen plotseling het geroep: „een man over boord!" zich deed hooren. Men snelde naar de verschansing en werkelijk dreef het lijk van een mensch op de golven, het bleek dat te zijn van een stoker, die ernstige brandwonden had bekomen en door het gat, waardoor de asch wordt verwijderd, of naar beneden gevallen of gesprongen was. Het scheprad zal hem vermoedelijk terstond gedood hebben. Middelerwijl hadden zich eenige wakkere manschappen naar de eigenlijke plaats van het onheil, de ovens van den ketel, begeven, ten einde naar de stokers om te zien. Er waren er 12 beneden geweest, zij leefden, doch geen enkele onder hen of hij had zware brandwonden bekomen. Langzamerhand werden zij naar boven gebragt; vier hunner zijn reeds bezweken, terwijl de overige acht mede in hopeloozen toestand verkeeren. Al hetgeen hier verhaald is, viel in het tijdsverloop van nog geen half uur voor; 20 minuten na de uitbarsting was de oorzaak er van geen geheim meer, waren de noodige maatregelen van voorsorg genomen, en wisten kapt. en passagiers, dat geen verder gevaar te duchten was. Den brand in het beneden gedeelte van het schip was men ook door middel van de stoompomp meester geworden en de kapitein besloot dus de reis naar Portland voort te zetten. Aan de passagiers werd nu vergund het tooneel der verwoesting in oogenschouw te nemen. Die verwoesting was vreeselijk. De eene helft van den prachtigen grooten salon was een doolhof van scherven van allerlei grootte en vorm, de verguld ijzeren zuilen waren gebroken, gebogen of verwrongen; de spiegels voor het meerendeel vergruisd, de meubelen vernield, tapijten en gordijnen aan flarden gescheurd. In den kleinen dames salon was de verwoesting nog grooter; in de daaronder gelegen benedendeks-hutten en nog meer naar beneden in de ruimte, waar de mantel sprong, was het nog veel erger gesteld. De schade, door dit ongeluk veroorzaakt, wordt tusschen 4 en 5000 p. st. geschat.

— De *London Gazette* deelt thans het officiele rapport mede van den schout-bij-nacht J. Hope, betreffende de jongste gebeurtenissen aan den mond der Peiho. Dit rapport stemt ten volle overeen met hetgeen daaromtrent reeds is medegedeeld. Uit dit stuk blijkt overigens, dat na zijne aankomst voor de Peiho, de Engelsche vlootvoogd een officier aan wal zond om zich met de plaatselijke autoriteiten in gemeenschap te stellen, deze officier stuitte op een wachtpost, naar het scheen uit landlieden bestaande, die hem belette te naderen en zeide, dat er geene autoriteiten naderbij den Tien-tsin te vinden waren. De officier gaf vervolgens de begeerte te kennen, dat de hinderpalen aan den ingang der rivier zouden worden weggeruimd, ten einde de gezanten zich naar Tien-tsin zouden kunnen begeven, waarop hem werd beloofd, dat binnen 48 uren hiermede een aanvang zoude worden gemaakt. Toen aan deze belofte niet was voldaan, zond de schout-bij-nacht Hope een brief aan ten tantai te Tien-tsin met verzoek dat men hem in staat zou stellen vrijelijk met den oever de gemeenschap te onderhouden. Hierop werd een ontwijkend antwoord ontvangen, waarop de gezanten

den vlootvoogd bepaald uitnoodigden de hinderpalen in de rivier weg te ruimen. De schout-bij-nacht Hope zond toen andermaal een schrijven naar den tantaï, waarin hem kennis werd gegeven, dat des noods geweld zoude gebezigd worden, om de hinderpalen aan den ingang der rivier te verwijderen; hierop geen antwoord bekomende werd besloten den doortogt te forceren; aangaande deze operatien en haren uitslag, behelst het rapport niets nieuws.

— Onlangs werd te Athene de eerste steen gelegd aan het paleis der Grieksche academie, hetwelk aldaar op kosten van den Baron Sina, Grieksch gezant te Weenen, wordt gebouwd. De plegtigheid werd bijgewoond door het hof, de ministers en eene menigte aanzienlijken. De eerste steen werd gelegd door den Koning, die bij deze gelegenheid de navolgende woorden sprak: «Met levendige blijdschap leg ik den eersten steen van het paleis dezer academie terwijl ik de erkentelijkheid uitdruk, welke wij verschuldigd zijn aan den stichter, Simon Sina, wiens vaderlandsliefde dezen tempel wijdt aan de wetenschap en tegelijker tijd de hoofdstad met een prachtig gedenkteeken verrijkt. Ik uit den wensch, dat deze academie moge medewerken om Griekenland op nieuw te voeren tot de hoogte van zijn alouden wetenschappelijken roem." Het ontwerp tot het gebouw is afkomstig van den Deenschen architect Hansen; de kosten zijn begroot op twee millioen drachmen; het zal in den Iönischen stijl, op de wijze der ouden, dat is zonder kalk en uit blokken gehouwen marmer worden opgetrokken. De regering, het bestuur van Athene en particulieren hebben zich beijverd, om, zoo door het kosteloos afstaan van het terrein als anderzins, mede te werken tot verwezenlijking van het grootmoedige plan des stichters. De baron Sina heeft daarenboven ter vereeuwiging van bovenbedoelde plegtigheid, den talentvollen Duitschen schilder Rahl de versiering opgedragen van den voorgevel met fresco's, allegorische figuren voorstellende. Tegelijkertijd heeft hij twee groote marmeren vazen besteld ter versiering van den trap bij de koninklijke tuinen.

— Door ingezetenen van Stettin is aan den Prins-Regent een adrés betreffende de Duitsche kwestie toegezonden. Graaf Schwerin heeft namens den Prins-Regent daarop geantwoord en verklaard, dat deze de gevoelens van trouw en gehechtheid voor het Pruisische en Duitsche vaderland, in het adres uitgedrukt, met vreugde vernomen heeft. Hij voegde er het volgende bij met betrekking tot het standpunt, waaraan de Pruisische regering meent ten opzigte van het streven naar hervorming van den Duitschen bond, te moeten vasthouden. De overtuiging, door de laatste gebeurtenissen, bij alle verscheidenheid van gevoelens, levendig geworden, dat Duitschland naar buiten krachtig moet zijn en van binnen naar de ontwikkeling zijner intellectuele en materiele krachten moet streven; dat die krachten naauw aan elkander verbonden moeten zijn, en dat te dien zin de bonds constitutie eene herziening behoort te ondergaan, die overtuiging wordt ook door de Pruisische regering ten volle erkend. Zij mag zich echter door de uitingen, welke uit dit nationale bewustzijn voortvloeijen, in hare overtuiging omtrent hetgeen als heilzaam beschouwd moet worden, niet laten afbrengen van den weg, dien de eerbied voor vreemde regten en het besef, wat in den tegenwoordigen tijd bereikbaar is, haar voorschrijven. Dezelfde eerbied voor regt en wet, dien Pruisens inwendigen toestand kenmerkt, moet ook de rigtsnoer zijn van Pruissens verhouding tot Duitschland en zijne Duitsche bondgenooten. Door het bevorderen van de algemeene belangen van Duitschland op het gebied, waarop practische resultaten verkrijgbaar zijn; door versterking der weerbaarheid van het gemeenschappelijk vaderland, door bevestiging van billijke regtstoestanden op het geheele bondsgebied, gelooft Pruissen in het tegenwoordige oogenblik meer nut in Duitschland te kunnen stichten dan door ontijdige voorstellen tot herziening van de bondsconstitutie. Vast besloten, tot dit doel onafgebroken werkzaam te zijn, gelooft Pruissen het vertrouwen te mogen uitspreken, dat Duitschland en Pruissen, die een en dezelfde pligten hebben, elkander de hand zullen bieden, om zich ten naauwste aan elkander te vereenigen.

JOSEPH PRINS VAN CHIMAY.

De onverwachte wending die de zaken in Italie door den wapenstilstand van 8 Julij en door het onderteekenen der vredes preliminairen van den 11 Julij genomen hebben, is volgens, de geruchten in verband gebragt met eene geheime zending van den Vorst van Chimay naar Italië, en het was ook niet de eerste maal dat deze hooggeplaatste en onafhankelijke persoon zich in aangelegenheden van groot gewigt tot dergelijke doeleinden gebruiken liet.

Joseph van Riquet, Vorst van Caraman en Chimay Spaansche Grande der eerste klasse kon zich noch van vaders noch van moeders zijde beroemen op een oud of door den rang der voorvaderen aanzienlijk stamhuis, doch des te meer kan hij er zich op beroemen van beide zijden af te stammen van mannen die door hun gelukkig gesternte zoowel als door verdiensten uit lagere rangen en onaanzienlijke betrekkingen tot de hoogste standen hebben weten op te klimmen. Een zijner voorvaderen van de manneliike linie was Peter Paul Riquet, in 1604 te Beziéres geboren, die in zijne jeugd tot tuinman opgeleid, later ingenieur werd en die na door zijn geluk als ook door zijn vlijt en ondernemingsgeest rijk geworden te zijn, het voor zijn tijd dubbel groote plan ontwierp om door het graven van het kanaal van Languedoc de Middellandsch Zee en den Atlantischen Oceaan met elkander in verbinding te brengen, en die de uitvoering van dat ontzaggelijk werk, uit bijdragen die hem door den Koning en door de standen van Languedoc waren toegestaan, voor eigen rekening onder nam. De voltooijing van dat werk mogt hij echter niet beleven; daar hij in 1680 te Toulouse overleed en het kanaal eerst in het volgend jaar voor de communicatie gereed was. Zijn aanzienlijk vermogen dat uit 3 millioen francs bestond, had hij daaraan opgeofferd en, naar men wil zou hij er nog 2 millioen francs schuld voor gemaakt hebben terwijl het kanaal zelf eerst sedert 1724 voor de familie begon te renderen. Intusschen was zijn geslacht in aanzien geraakt en het genoot de gunst van Lodewijk XIV; die Riquet reeds in 1666 tot den adelstand verheven had. Een zijner zonen onderscheidde zich als generaal in den Spaanschen successie oorlog en verkreeg tot belooning daarvan het graafschap Caraman bij Toulouse, hetwelk hij vermaakte aan een neef en naar hetwelk de familie zich voortaan noemde. Een zoon van dien neef, graaf Victor Moritz trad in 1750 in het huwelijk met de zuster van den laatsten Vorst van Chimay, uit het geslacht van Hénin d'Alsace graaf van Bossu. Deze die den 24 Julij 1804 overleed, benoemde den jongsten zoon zijner zuster tot zijnen erfgenaam. In 1814 verkreeg laatstgenoemde van den Koning der Nederlanden den titel van Vorst van Chimay voor zich en voor zijn nakomelingen in erfelijke linié en den 2 Maart 1843 ging die titel over op zijn oudsten zoon den tegenwoordigen Vorst van Chimay. Deze had tot moeder de dochter van François Cabarrus, die in 1752 te Cayonna geboren, later in Spanje met den handel fortuin maakte, zich verdienstelijk maakte bij het Sp. Gouvernement in finantiële en commerciele aangelegenheden, een grooten invloed uitoefende onder nu achtereenvolgende regeringen, aanzienlijke betrekkingen bekleedde, tot den gravenstand verheven werd en als Minister van Financien van Koning Joseph den 27 April 1813 te Sevilla overleed. Zij zelf was de schoone geestige en alom gevierde Therése Cabarrus die, in 1775 te Sarragossa geboren, haren gemaal dien zij niet beminde, den parlementsraad de Fontenay naar Parijs gevolgd was en zich aanvankelijk ijverig aan de revolutie had aangesloten. Later werd zij de bemind van Tallien en aan den val van Robespièrre had zij het te danken dat zij de guillotine ontkwam. Toen zij met Tallien in het huwelijk getreden was, werd zij ingeleid in de vertrouwde kringen van Beauharnais, Bafras en Bonaparte. Daar zij echter later in weerwil van hare vroegere vriendschappelijke betrekkingen werd uitgesloten van het hof van den consul, later Keizer Napoleon die, zoo als men weet niet bezonder gesteld was op geestige vrouwen, sloot zij zich aan bij madame de Stag in wier salons zij den Vorst van Chimay leerde kennen, met wien zij, na al sedert lang van Tallien gescheiden geweest te zijn, in 1805 in het huwelijk trad. Zij overleed te Brussel den 15 Januarij 1835.

Prins Joseph haar zoon, die zijnen vader in 1843 als Vorst van Chimay opvolgde, werd den 20 Augustus 1808 geboren. Vader en zoon wisten eene onafhankelijke positie te handhaven tegenover de Nederlandsche regering en zij sloten zich aan bij de Belgische revolutie, ofschoon de vader tot hiertoe lid was geweest van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en ook daarna geen werkzaam aandeel meer genomen heeft aan de politiek. De zoon evenwel wijdde zich vele jaren achtereen, toe aan de dienst der nieuwe Belgische regering en hij representeerde de Koning der Belgen als gezant te 's Gravenhage, te Frankfort a / d Main en te Rome. Later nam hij zijn ontslag als gezant en woonde een geruimen tijd deels op zijn kasteel Chimay, deels te Brussel, waar hij voor het district in hetwelk zijne goederen liggen als lid van het congres zitting had. Hoofdzakelijk is hij echter door Koning Leopold tot wiens vertrouwelingen hij behoort, menigvuldige malen tot geheime zendingen gebruikt geworden, zoowel voor uitsluitend Belgische belangen als voor aangelegenheden van meer algemeenen aard. Volkomen eensdenkend met zijnen Koning, goed bekend met diens inzigten en terdege ingewijd in de geheimenissen der Europesche Mogendheden en daarbij een menschkundig, bedreven en voorzigtig staatsman wordt hij door Koning Leopold steeds beschouwd als uitmuntend geschikt voor zulke zendingen. In 1853 verscheen hij het eerst in officiëel karakter voor Keizer Napoleon dien hij, in naam van den Koning der Belgen in het kamp van Helfaut begroette. Toen zou de Keizer naar men zegt, den wensch hebben uitgedrukt hem als Belgisch gezant te Parijs te zien, hetgeen echter niet met zijne inzigten overeen kwam. In welk verband zijne laatste reis naar Italië staat met het vroeger vertrek van den Koning naar Londen en met den daarop gevolgden wapenstilstand, maakt tot nog toe een punt uit van velerlei gissingen en vermoedens.

Sedert 25 Augustus 1830 is de Vorst van Chimay gehuwd met Emilie van Pellapria (geb. 11 Nov. 1808) die hem twee zonen en eene dochter geschonken heeft. Zijn oudste zoon de Prins Joseph van Caraman Chimay (geb. 9 Oct. 1836) werd den 16 Junij 1851 de gemaal eener dochter van den vicomte Napoleon van Montesquieu-Fezensac.

Statistiek.

Gedurende het 3e. Kwartaal 1859, *zijn alhier*

Aangekomen:

Uit Nederland	10	sch.	met.	1217	lasten
» Noord-Amerika	8	»	»	904	»
» andere vr. pl.	35	»	»	1019½	»
te zamen	53	»	»	3140½	»

Vertrokken:

Naar Nederland	9	sch.	met.	946	lasten
» Nd.-Amerika	4	»	»	437½	»
» andere vr. pl.	39	»	»	1414½	»
te zamen	52	»	»	2848	»

UITGEVOERD.

Naar Nederland:

3,229,436 pond suiker, 44,540 pond schoone en 260 pond vuile Katoen, 183,543 pond heele en 2474 pond gebr. Koffij, 13,937 gall. rum, 27,660 pond Cacao, 3,734 pond Arrowroot, 6,305 pond Kwassiehout, 13 pies Ceder en 55 pies Letterhout, 206 pies ⊐ Hout, 9,252 pond oud Koper en 2,291 pond oud Lood.

Naar Noord-Amerika:

654,949 pond Suiker, 85,537 gall. Melassie, 34,445 pond heele Koffij, 87,580 pond Cacao, 1,764 pond Huiden, 3041 pond oud Koper, 3,837 pond oud Lood.

Voor Exportatie.

59 vaten Cacao.

Naar andere vreemde plaatsen.

2,337,006 pond Suiker, 137,910 pond sch. en 250 pond vuile Katoen, 17,305 gall. Rum, 1,796 gallon Dram, 7,535 pond Cacao, 44,597 pond Koorn, 2,418 pond Arrowroot, 3,400 pond heele Koffij, 720 pond Huiden, 20½ gallon Inl. Bitter, 100 bossen Banannen, 25 vademen Brandhout, 74 pies ⊐ Hout. 14 pond Inl. Sigaren, 380 ⊐ voeten Cederhout en 4,580 kub. voeten Hout.

Uit het Entrepôt naar vreemde plaatsen.

213 roode kelders Genever.

Voor Exportatie.

35 vaatjes Boter, 25 vaatjes Saucijsjes en Worst, 3 Hammen, 5 pies Rookvleesch 30 Z. M. Kazen, 9 kisten Koopmanschappen, 1 kist Sigaren, 100 groene kelders Genever en 20 kistjes Likeur.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, het schip *Mina*, kapt. Cupido, van New Castle.

Den 26sten, de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 25sten, de Portugeesche schoener *Mathilde*, kapt. J. G. Pereira, naar Madeira, lading: 26 vaten Suiker 33,678 pond.

Den 26sten, de Nederlandsche schoener *Emma*, kapt. J. van Wilgen, lading: 20 groene kelders Genever, 50 Kazen en 1 kist Parfumerien.

Idem, de Engelsche schoener *British Queen*, kapt. J. Ledger, lading: 73 tonnen ballast Zand. — Beiden naar Demerarij.

Idem, de Engelsche bark *Betsy*, kapt. J. M. Whijte, naar Liverpool, lading: 271 vaten en 17 blomvaten Suiker 423,769 pond.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 15den September, *Loreleij*, kapt. Scholtens.

Den 16den, *Constantia Maria*, kapt. Leverstein, naar Nickerie.

UIT GENUA NAAR HERWAARTS.

Den 20sten September, *Anna Lena*, kapt. Zaal.

Den 21sten, *Stad Stavoren*, kapt. Hoekstra.

⁂ Het schip *Triton*, kapt. Duinker van Amsterdam naar herwaarts, is den 22sten September in het Groot Noord Hollandsche Kanaal, op de hoogte van Westgraftdijk door het Pruissische barkschip *Confidence*, kapt. Lammert, van Memel alhier aangekomen, en toen door eene stoomb. gesleept wordende aangevaren, de *Confidence* was schijnbaar uit het roer geraakt en de *Triton* dwars in de zijde geloopen, waardoor het potdeksel ontzet, de reeling gesprongen, de voorsteng pardoens stuk de verschansingen beschadigd, de rusten ontzet, het brikzeil gescheurd en meerdere schade, geleden werd.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer adres bij H. Degenhard. Sluit 31 dezer.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper adres bij J. C. Oosterbaan.

Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. Schill, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Het nieuw gekoperd schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Cornelia Hendrica*, kapt. Jaski, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

INGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: de Heeren John Green, M. S. Bromet, Chauvet Augl, W. Vries en ... Soest en kind.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Nederlandsche schoener *Emma*: de Minderjarige G. A. Vels.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 26 *September* 1859.

SUIKER. Onze Suikermarkt is niet bijzonder levendig. 850 vaten Surinaamsch zijn den 22n dezer verkocht van *f* 22 — tot *f* 33½. Voor eenige kavelingen superieure kwaliteit werden bijzonder hooge prijzen besteed.

KOFFIJ. Prijshoudend.

KATOEN. Nominaal.

TONCABOONEN 50 cts. à *f* 1.

ARROWROOT. 25 cts.

CACAO. *f* 30 — à *f* 35.

Den 28sten.

De Suikerveiling der N. H. M. is gisteren coulant afgeloopen *f* ½ boven taxatie.

CACAO. Gevraagd *f* 36.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht.

Suiker. Den 29sten dezer, van pl. *de Guinesche Vriendschap*, 22 vaten à 8,61 ct.

Kakao. Idem, van pl. *Caledonia*, 10,000 pond à 26,79 cent.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Door- en ten huize van den Vendumeester J. C. Gomperts.

Vrijdag den 28 October 1859.

Het Huis en Erf La. E. No. 67, aan de *Saramaccastraat*, aangekomen hebbende de Wed. S. J. L. Kanteman. — *f* 4,300. H. J. Rusman.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 28 October 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Johannes Wouters, weduwenaar van Grietje van Brink en Hendrina Zweers

Abram Sanders en Hana Torres.

Van den 24n. tot den 26n. October 1859, zijn ingeschreven, als overleden:

Den 24sten, Hugo Urbaan Lancaster Cramer, zoon van Willem Lodewijk Cramer Antonzoon en van Anna Elisabeth Schutte, 2 maanden.

Idem, Rosalina Mietje Awop, 67 jaren.

Den 25sten, Johanna Margaretha Libanon, 12 jaren en 1 maand.

Idem, Rudolph Hendrik Braam, Echtg. van Elisabeth Christina van Halm, 48 jaren.

Den 27sten, Tromtje, dochter van Benedictus Alexander Samuels en van Rachel Mozes d'Abraham Bueno de Mesquita, 22 jaren en 3 maanden.

Idem, Hendrica Sophia van Gene, 31 jaren en 6 maanden.

Idem, Sara Eliazer, 78 jaren.

Den 28sten, Elisabeth Cornelia Sanches, 45 jaren.

Den 29sten, Maria Elisabeth de Vries, eene maand en twee weken.

Levenloos Geboren:

Den 23sten, een kind van het vr. geslacht, van Louisa Jacoba Nosamert.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Op last van den Heer Gouverneur wordt ter algemeene kennis gebragt, het hieronder volgende uittreksel uit het Koninklijk besluit van den 27 Augustus ll. No. 91.

27 Augustus 1859.

No. 91.

WIJ WILLEM III BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Overwegende, dat de bestaande noodzakelijkheid tot aanmoediging der koloniale werving vordert, dat aan de met gagement van Onze koloniale Landmagt afgevoerd wordende militairen, tot en met den graad van Sergeant, uitzigten worden gegeven op eene mildere verzorging, en dat daartoe kan strekken eene ...lijke verhooging der gagementen, die in art. 1 van het bij Koninklijk Besluit van den 1n. November 1848 No. 84 vastgestelde reglement op de koloniale Militaire pensioenen en gagementen zijn bepaald: Voor een sergeant en fourier op *f* 180. — voor een korporaal op *f* 144 en voor een soldaat op *f* 108.— 's jaars;

Willende teveus het bedrag regelen der gagementen, toetekennen aan de artillerie werklieden en leerling werklieden bij de kompagnie artillerie-werklieden in *Nederlandsch Indie*;

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien van den 24n. Augustus 1859 La. C No. 28;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Het jaarlijksch bedrag der van en met 1 Januarij 1860 toetekennen koloniale gagementen aan sergeanten en fouriers, aan korporaals en aan soldaten, en aan militaire personen, wier betrekkingen aan de voormelde klassen van militairen zijn gelijk gesteld, wordt, met wijziging in zoo ver van art. 1 van het reglement op de koloniale militaire pensioenen en gagementen, bij dezen vastgesteld respectivelijk op *f* 216 — *f* 180 — en *f* 144 — 's jaars per hoofd.

Art. 2.

Voorts enz.

Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan tot kennisneming een afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog.

Wiesbaden, den 27 *Augustus* 1859.

(*get.*) WILLEM.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien

(*get.*) ROCHUSSEN.

Accordeert met deszelfs origineel,

De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,

(*get.*) J. LOUDON.

Voor eensluitend afschrift, voor zooveel het geextraheerde aangaat,

De fd. Secretaris Generaal,

(*get.*) J. LOUDON.

Voor echt afschrift,

De Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 12n. September ll. No. 16, is tot President van het Geregtshof in *Suriname* benoemd de Heer Mr. J. Mauritsz Ganderheijden, Griffier bij de Arrondissements-regtbank te *Eindhoven*.

Bij Koninklijk besluit van den 15n. September jl. No. 52, is tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de Heer E. van Emden, President van het Collegie van Kleine Zaken in *Suriname*.

M. van der Velde heeft verzocht, dat aan hem in pacht worde afgestaan een perceel land gelegen aan het Molenpad.

Tijd van verzet *drie* weken, gerekend van den 21 October 1859.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 21n. October 1859.

Van de slavin *Jetta*, geboren in 1828 dochter van *Maria* en hare dochter *Maria*, geboren in 1859, toebehoorende aan Mr. J. C. Palthe Weisenhagen (nu boedel.)

Van de slavin *Sijbelle*, geboren in 1815, dochter van *Lucia*, toebehoorende aan Plant. *Anna Catharina*, divisie *Matappica*.

Bij Gouvernements resolutien van den 20 en 22 October No 8 en 2 is, onder de nadere goedkeuring des Konings:

a. met den 26sten dezer maand:

1. de Heer A. J. T. Tijdeman *eervol* ontheven van de hem bij Gouvernements Resolutien van den 11 en 25 Februarij jl No. 1 en 3 opgedragen functien van *Havenmeester* en *Scheepsmeester* en van *assistent ten burele van den Procureur Generaal*.

2. tot *Havenmeester* en *Scheepsmeester* benoemd, de Heer J. F. Meijer, Gezagvoerder van de koloniale Schroefstoomboot *Paramaribo*

3. tot *Adsistent van den Havenmeester* benoemd de Heer A. Ballin, met qualificatie om den *Scheepsmeester*, bij diens absentie of andere verhindering te vervangen

b. met den 31n. dezer maand:

1. op zijn verzoek *eervol* ontslagen als *Landdrost van Coronie*, de heer P. F. C Stolte, behoudens aanspraak op pensioen; en

2. ter zijner vervanging als zoodanig benoemd de Heer A. J. T. Tijdeman.

Bij Gouvernements resolutie van den 22 October No. 1, zijn in te gaan met den 26n. dezer maand, *provisioneel* opgedragen.

a. de functien van 1sten Assistent ten burele van den Procureur Generaal aan den Assistent J. Ballin; en

b. die van Assistent tenzelfden burele, aan den Klerk A. H. de Granada.

Op last van den Heer Gouverneur wordt ter algemeene kennis gebragt dat de, bij Gouvernements resolutie dd. 5 Mei 1857 No. 603, aan H. Lijon & Co, met uitsluiting van alle anderen, verleende vergunning tot eene rivierboot dienst op de rivieren *Suriname*, *Commewijne*, *Cottica* en *Perica*, (waarvan mededeeling is gedaan in het Gouvernements advertentieblad van den 14n. Mei 1857) — tengevolge van het hunner zijds niet naleven van de voorwaarden, vervallen is.

Jacoba Linch, zich noemende Jacoba Rebecca de Haas, heeft vergunning verzocht om met weglating van haren familienaam Linch, dien van *De Haas* aan te nemen, en om bij haren voornaam *Jacoba* dien van *Rebecca* te voegen.

Tijd van verzet *zes* weken, gerekend van den 24 October 1859.

Bij Gouvernements resolutie, dd. 24n. October No. 8, is aan J. W. Gerding admissie verleend als Kruid- en Geweer verkooper.

Transport.

Den 18den October 1859, S. H. de Barrios Vas, zich schrijvende S. N. Vas, Echtgenoot van J. Wegmuller aan A. C. Bosmans, van het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. E No. 235*a*, O. W. La. D No. 455

Den 19den C. Kaersenhout en W. P. Kaersenhout in privé en in qualiteit als gemagtigde.

1. van W. T. Krieger als in huwelijk hebbende L. M. Kaersenhout.

2. van H. A. du Coral als in huwelijk hebbende J. B. Kaersenhout.

3. van M. M. Kaersenhout, in hoedanigheid als Erfgenamen hunner moeder A. E. Kaersenhout geb. Labad, die gewest is Erfgename van haren Echtgenoot T. P. Kaersenhout, aan G. A. Petrus, van een gedeelte van het Erf gelegen op de hoek van de *Rust en Vrede* en *Nieuwe Dominé straat*, N W La. E No. 130, O W La. D No. 10.

Idem, W. T. Krieger als in huwelijk hebbende L. M. Kaersenhout, aan L. M. Overloon voor hare minderjarige kinderen met namen J. M. J. E. A. C. en F. F. Overloon van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Burenstraat*, N W La. D No. 106, O W La. D No. 671*b*.

Den 24sten. De Exploicteur aan H. Wright van den Houtgrond *Hanover* en *Mawaccabo* c. a., gelegen aan de *Para kreek* en de Plant. *de Twee Kinderen* c. a., gelegen aan de rivier *Suriname*.

Idem Dezelve aan A. F. Gravenberch, W. J. Kenswil en F. J. Kenswil, ieder van *een derde* aandeel van den Houtgrond *Osembo* c. a., gelegen aan de *Para Kreek*

Hijpotheek.

Idem, D. Flaspöhler te hijpotheek ten behoeve den provisionelen Weesmeester voor de minderjarige V. Veldkamp, P. Veldkamp en J. Veldkamp, te vestigen op een *derde* aandeel in den grond *L' Hermitage* c. a., gelegen aan de *Waaicastraat*

Paramaribo, den 24 *October* 1859.

ADVERTENTIËN.

De vroeger geannonceerde verkoop van

Het Huis en Erf

gelegen de aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E No. 64, bijzonder goed gelegen voor Plantage bewoners, zal alsnu plaats vinden op DINGSDAG den 1n. November e. k. des morgens om 9 ure door- en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS, alwaar de koop en veil conditien ter *visie* liggen.

( )

Over *zes* weken den dag nader te bepalen, zal door een der Vendumeesters alhier, in het openbaar worden verkocht.

De Plantaadtje *POMONA* c. a. gelegen in de *Jonkermans kreek*.

Inmiddels is dezelve UIT DE HAND TE KOOP, volgens inventaris en voorwaarden, te zien bij

( ) **J. A. ROOS.**

( ) Over *zes* weken dag en datum nader te bepalen, zal door- en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS worden verkocht:

Het Huis en Erf

gelegen aan de *Keizerstraat* La. D No. 3.

Inmiddels is hetzelve UIT DE HAND TE KOOP, te bevragen ter dezer Drukkerij.

Paramaribo, den 29 *October* 1859.

P. C. & M. A. MUIJSKEN

hebben de Eer, ter kennis van de Ingezetenen dezer kolonie te brengen, dat zij op 1n. November hare school zullen vestigen in het huis aan de *Gravenstraat* La. A. No. 32 het laatst bewoond geweest door den WelEd. Heer H. ROJER; — zich aan ouders en voogden minzaam aanbevelende. ( )

Doctor STERK

is verhuisd van de *Gravenstraat* naar de *Jodenbreestraat* hoek *Maagdenstraat*. ( )

J. H. ZAAL

biedt te koop aan:

Bakkeljaauw

in drums. ( )

Paramaribo, den 29 *October* 1859.

Ontpakt bij

A. LEVI & CO.

BALTIMOR OESTERS, ZALM, *Kreeften* en *Makreelen* in 1 ponds blikken.

GOED KOOP bij 't douzijn.

Nog voorradig:

Extra Boter, *Rolpens*, *Ham*, Worst, Saucijsjes, diversen Vleeschen in blikken, Gerookte *Zalm*, FRANKFORTER BRAADWORST, Fijne *WIJNEN*, Bier, Ale, GENEVER, BROODSUIKER, Zwarte en Groene THEE, *Banket*, Suikergoed, Boterhamkoek, *Sigaren*, WITLOOD, Patent en Lijn OLIE, ***Kleedingsstukken***, Moderateur en kantoor LAMPEN, BALONNEN, KOUSJES, GLAZEN enz. enz. ( )

JOHAN LUGARD

heeft zijn WINKEL verplaatst in het Huis laatst bewoond door de Heeren SANDTMANN & Co. allernaast de Heeren GEBRS. CASTILHO. ( )

De Pillen van Holloway.

G. H., te Demerarij, was lijdende aan hevige zinkingen, en beproefde een aantal zeer vermaarde hulpmiddelen, in hoop daardoor verligting in zijne smarten te erlangen, doch de ziekte nam veel meer, en zoo zeer toe dat hij het bed niet meer kon verlaten, en, handen noch voeten kon bewegen. In dezen treurigen toestand werd hem door een vriend eene zekere hoeveelheid zalf en pillen van HOLLOWAY ter hand gesteld. Hij begon onmiddellijk daarvan gebruik te maken, en aldra eene verbetering in zijnen toestand gevoelende, ging hij gedurende elf weken daarmede voort, en geniet thans eene volmaakte gezondheid.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5 en Zalf à *f* 20.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.